UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o est bonu[m] su[m]me delectabile.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

qualitates naturales motiuas ſic ꝛ aĩa ꝑ amorem in deum ferri debet. Auguſti-nus. Sicut corpus pondere ſic anim⁹ a-more fert̄ q̃cũq; fert̄. xj. de ciui. dei. Sicut itaq; corpora naturaliter q̃eſcunt in locis ſuis: ſic ꝛ aĩa nr̃a in deo in q̃ eſt fons oĩs bonitatis. Poſſum⁹ ergo ꝛ debem⁹ ſem-per dicere. Bonũ eſt nos hic eẽ. ſ. in deo ſibi ꝑ amorem adherendo. Cũ autẽ ſcḋm tulliũ ꝛ alios morales triplex ſit bonũ: de-lectabile: honeſtũ: ꝛ vtile: q̃ vtiq; diſtin-ctio eſt ſcḋm diuerſas rõnes bonitat̃ q̃ eiſ-dem ꝯuenire pñt: dicim⁹ ꝙ bonũ eſt nos hic. i. in deo eſſe ſcḋm illũ triplicẽ modũ.

Primo ẽ bonũ ſũme honorabile.
Scḋo eſt bonũ ſũme delectabile.
Tertio eſt bonũ ſũme vtile.

PRimo eſt bonũ. ꝛc̃. Magn⁹ ꝑfe-cto honorẽ eſſe cũ dño maieſtatis ꝛ in eo manere. Honor itaq; nõ van⁹ queadmodũ ſũt honores mũdani ſꝫ ho-nor verus ꝛ laudabilis. Eſt aũt in hoc tri-ꝑex honor maxim⁹.

Prim⁹ ẽ ſpiritalis inhabitatiõis.
Scḋs eſt diuinalis traſſformatiõis.
Tertius eſt filialis adoptionis.

Primus eſt honor ſpiri-

ritalis inhabitatiõis. Si eñ deo adhere-mus ꝑ amorẽ: in nobis ſpũaliter habitat de⁹. Jo. xiiij. Vos in me ꝛ ego in vobis: dicit dñs diſcipulis ſibi ꝑ amorẽ adheren-tibus. Et. j. Co. ꝛ. iij. Neſcitis qꝛ tẽplum dei eſtis vos ꝛ ſpũs dei habitat in vobis Et Jo. xiiij. Si q̃s diligit me ſer. me. ſer-uabit: ꝛ pr̃ me⁹ diliget eũ: ꝛ ad e. ve. ꝛ mã-ſionẽ apud eũ faciemus. Nota quod dic̃: et pater meus diliget eum. Grego. Penſa te q̃nta dignitas eſt eſſe amicos chr̃i. No-ta etiam qḋ dicit ꝛ manſionẽ. ꝛc̃. qꝛ nun-q̃; recedit niſi ꝓpter maliciam noſtre volũ-tatis. Auguſti. Preſto ſemꝑ eſt gratia q̃ nunq̃; deficit niſi prius expulſa. Jdẽ. O q̃; felix eſt anima illa que auxiliãte deo ita vitam ſuã gubernare ſtudet ꝙ deũ hoſpi-tem ꝛ habitatorẽ hr̃e mereat̃.

Scḋs ẽ honor diuinalis

tranſformatiõis. Aĩa eñ ꝑ amorẽ veruꝫ adherens deo tranſformat̃ in ſimilitudi-nem quãdã deitatis. Dicit ſco. j. ſeñ. diſti. iij. O ꝑfectiſſima ratio imaginis ẽ in mẽ-te quãdo hꝫ deũ ꝓ obiecto. Aug⁹. lib. de tri. Vñ poteſt ſempiterna ꝛ incõmutabi-lis natura recoli cõſpici ꝛ amari: inde ꝑ-fecte reſpiciam⁹ ſũme trinitat̃ imagineꝫ ad quã reminiſcendã videndã ꝛ diligen-dam totũ debet referre qḋ viuit. Tũc eñ vt dic̃ Sco. quãdo aĩa deũ habꝫ ꝓ obie-cto ipm̃ vicꝫ deũ reminiſcẽdo intelligẽdo ꝛ amãdo eſt ſimilitudo nõ ſolũ q̃ ad ꝯſub-ſtantialitatẽ ex parte actuũ ꝑmoꝝ: ꝛ diſtĩ-ctionẽ ꝛ originẽ ex ꝑte ſcḋoꝝ: ſed etiã ea ꝑ-te qua actus cõformat̃ obiecto. Eſt enim actus ꝓ ſe ſimilitudo obiecti. Dicam⁹ ergo cũ petro. Bonũ eſt nos hic eſſe faciamus hic tria tabernacula. hic i. e. i. in anima noſtra. Jn q̄b⁹ tabernaculis btã trinitas inhabitabit. Hec autem ſunt memoria habens deũ in ſe vt obiectũ intelligibile ꝛ ſũme diligibile: intelligentia hñs deũ vt actu cognitũ: ꝛ voluntas habẽs deũ actu amatũ: quibꝫ actibꝫ anima quaſi totalit̃ in deũ tranſformat̃ ꝛ deiformis efficit̃. Vñ de dei amore di. Hugo. Scio aĩa mea. ꝛc̃. Vide in ꝑcedẽti ſermone.

Tertius eſt honor filialis

adoptiõis. Jo. j. q̃tq̃t aũt receperũt eũ de-dit eis poteſtatẽ filios dei fieri. Gal. iiij. Miſit de⁹ filiũ ꝛc̃. vt adoptionẽ filioꝝ re-ciperem⁹. Et Ro. viij Quicunq; ſpũ dei agunt̃: hi filij dei ſũt. Nõ eñ accepiſt̃ ſpi-ritũ ſeruitutis iteꝝ in timore ſꝫ accepiſt̃ ſpi-ritũ adoptiõis filioꝝ in quo clamamus abba pater. Jpſe eni ſpũs teſtimoniũ red-dit ſpũi noſtro ꝙ ſumus filij dei. Si autẽ filij ꝛ heredes: heredes quidem dei: cohe-redes autem chr̃i. Et. j. Jo. iij. Videte qualẽ charitatẽ dedit nobis deus vt filij dei nominemur ꝛ ſimus. Et pſ. Nimis honorati ſunt amici tui deus. Patet ita-q; quoniã eſſe in deo per amorẽ eſt bonũ ſũme honorabile. Jdcirco ſane dicimus quoniã bonũ eſt nos hic eſſe.

SEcũdo eſt bonum ſumme delecta-bile. Berñ. Reuera illud verum ꝛ ſolum gaudium eſt quod nõ de cre-atura ſꝫ de creatore cõcipitur cui compa-rata oĩs aliũde ſuauitas meror eſt. Hec ille. Verum vtiq; gaudiũ illud eſt ꝛ vera

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

et ſūma delectatio q2 ibi vera reqes. Jdō dixit dñs Matt. xj. Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati ⁊c. Sequit᷑. Et inue-nietis requiē aīab3 vr̄is. Vera inq3 eſt in deo gīe requies ⁊ vera delectatio p̄cipue ꝓpter tria.

Primo ꝓpter eius ſtabilitatē.
Scđo ꝓpter aīe q̄litatem.
Tertio ꝓpter diuīe bonitat3 infinitatē.

Primo ꝓpter ei⁹ ſtabili-tatē ſeu imutabilitatē. Boe. lib. de ꝯſola. Stabiliſq3 manēs das cūcta moueri. Et Malach. iij. Ego dñs ⁊ nō mutor. Et q2 ꝑ oppoſitū mūdus eſt mltipl'r mutabilis et inſtabilis. Jdō in mūdo ⁊ in vita p̄nti nō pōt eſſe requies. Vn̄ de hoie in p̄nti vita ꝯſtituto dr̄ Job. xiiij. Fugit velut vmbra et nūq3 in eodē ſtatu ꝑmanet. Sum⁹ vti-q3 in hoc mūdo in mltis ꝑiculis q̄ nō ꝑmit tūt hoiem ibi habere requiē. Sum⁹ eni3 vt naute trāſfretātes. Ecci. xliij. Qui naui gāt mare enarrēt ꝑicl'a ei⁹. Itē vt ꝑegrini ꝑ deſertū trāſeūtes. j. Cor. v. Q3diu ſum⁹ i corpe ꝑegrinamur a dño. Itē vt milites in cāpo dimicātes. Job. vij. Militia ē vi ta hoīs ſup terrā. Jdō in p̄nti vita nō eſt re quies niſi ſoli deo adherēdo. Joā. xvj. In mūdo p̄ſſurā: in me pacē habebit3. In ſo-lo itaq3 deo eſt vera reqes: qm̄ vt tractat mgr̄ in. j. ſen. di. viij. Sol⁹ d⁹ eſt imutabil'.

Scđo ꝓpter aīe q̄litate3. Bern. Ad imaginē q̄ppe dei facta ē aīa rōnalis: ceter3 q̄de3 oib3 occupari pōt: im-pleri nō pōt: capax ei dei eſt: ⁊ q̄cq̄d d̄o mi nus eſt nō eā iplebit. Hec ille. Jdō n̄ pōt aīa q̄ſcere niſi in deo. Aug. li. ꝯfeſ. Feci-ſti nos dñe ad te ⁊ inquietū eſt cor noſtrū donec reqeſcat in te. Hec ille. Nō pōt hu iuſmōi reqes eſſe ꝑfecta in vita p̄nti ꝓpter ea q̄ dicta ſunt: ſed ꝑfecta erit in vita btā. Jdō bn̄ dicit apl's Heb. iiij. Feſtinem⁹ in-gredi in illā requiē. Et Eſa. xxxij. Sede-bit ppl's me⁹ in pulcritudine pac3 in taber naculis fiducie ⁊ requie opulēta.

Tertio ꝓpt᷑ diuīe bonita-tis iſinitatē. Nā ſicut arguit ſubtil' doc. in. j. ſen. di. j. Nunq3 pōt hūanus appetitus q̄etari q̄uſq3 fruat᷑ bono q̄ nullū pōt ima-ginari maius: cuiuſmōi eſt ſolū bonū infi-nitū qđ de⁹ eſt. Ecōtra ꝓpter iꝑfectō3 rer tēpalium nō pōt mens amātis diuitias in eis q̄etari. Ecc̄es. v. Auar⁹ nō implebitur pecūia: ⁊ q̄ amat diuitias fructū nō capiet ex eis. Dicat ḡ vnuſq̄ſq3 cū Ps. Mihi aūt adherere d̄o bonū eſt. Et cū petro Bonū eſt nos hic eſſe

Tertio eſt bonū ſūme vtile. Aug⁹. Aux habēs in arca diues eſt: ⁊ de um hñs in ꝯſciētia diues eſt. Ad-herendo aūt deo ꝑ amorē ⁊ in eo eſſendo ꝯſiſtit p̄cipue triplex magna vtilitas.

Prima eſt abiectio ꝑicl'oſe occupatōis
Scđa eſt exercitatō fructuoſe oꝑatōis
Tertia eſt reportatio copioſe participa tionis.

Prima eſt abiectio ꝑicu-loſe occupatiōis vi3 circa mūdanitatem. Amor eñ excludit affectiōe3 mūdanitat3. Aug. Qui biberit de fluuio paradiſi cui⁹ vna gutta maior eſt oceano: reſtat vt i eo ſitis hui⁹ mūdi ſit extincta.

Scđa eſt exercitatio fru-ctuoſe oꝑatiōis. Joā. xv. Qui manet i me et ego in eo: hic fert fructū multū: q2 ſine me nihil poteſtis. Per amorē q̄ppe q̄ aīa i d̄o māet ipa aīa ꝑfecte purgat᷑: vt fructū vi3 pl⁹ afferat. ſic dr̄ Jo. xv. Rabañ in q̄-dam ſer. Charitas eſt ignis mentē purifi cans a ſordib3 vicioꝝ. Itē aīa illuminat᷑ Ecci. ij. Qui timetis dñm diligite illū et illuminabunt᷑ corda veſtra. Aug⁹. viij de trini. Quāto flagrāti⁹ deū diligim⁹: tāto ſereni⁹ cū videbim⁹. Jdō Hugo ſup Jo. Maior eſt dilectio q̄3 intelligētia: intelli-gentia foris ſtat vbi charitas intrat. Itē ꝑ hoc aīa eleuat᷑. Aug. xx. ꝯfeſ. Quāto amor pl⁹ accendit᷑: tāto ſpūs magis ſurſū fertur: nec q̄eſcit donec ad locū veniat in quo quieſcat. ſ. in deo. Item dicit Hugo. Quantū potes tantū dilige: p̄tās tua erit menſura tua: q̄nto plus amas tāto pl⁹ ha bes: q̄nto plus habes tāto felicior es. Au guſti. O pie dñe qđ tibi ego ſum vt ama-ri te iubeas a me: ⁊ minar3 mihi ingētes miſerias atq3 iraſceris ſi nō faciā: et quid amor me⁹ vt delecter3 in eo niſi ꝓpter ꝑ-fectū meū? Hec ille. Ex eo aūt maxime fa cit amor ferre fructū multū: q2 oꝑa virtu tū leuia facit. Ber. ſup Can. Vbi ē amor